

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2148

Vragen van het lid **De Caluwé** (VVD) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *aangifte van belastingen in het buitenland* (ingezonden 8 maart 2016).

Antwoord van Minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 1 april 2016)

Vraag 1

Weet u dat tienduizenden Nederlanders in het buitenland ook met DigiD aangifte van belastingen moeten doen dan wel andere zaken met de overheid kunnen regelen maar, in tegenstelling tot inwoners van Nederland, altijd hun DigiD in persoon bij een balie in Nederland, dan wel bij de Nederlandse ambassade moeten ophalen?

Antwoord 1

Het is niet verplicht om de aangifte inkomstenbelasting digitaal te doen. Als het te zijner tijd, op grond van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst (Wet EBV), wel verplicht wordt om de aangifte inkomstenbelasting digitaal te doen (niet vóór 2018) zullen mensen met een buitenlands woonadres voorlopig nog uitgezonderd zijn van die verplichting. Dit is geregeld in de Regeling elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst, die gebaseerd is op de Wet EBV. De reden om deze groep uit te zonderen is omdat er nog geen breed dekkende oplossing voorhanden is om hen aan een DigiD te helpen.

Mensen die al een DigiD hadden voor zij Nederland verlieten, kunnen deze uiteraard blijven gebruiken. Ook kunnen zij in de lopende aangiftecampagne gebruik maken van de mogelijkheid om in te loggen met het inlogmiddel van hun bank, als zij nog over een bankrekening in Nederland beschikken.

Het is mij inderdaad bekend dat Nederlanders die niet ingezetene zijn hun DigiD bij een balie moeten ophalen.

Vraag 2

Bent u het er mee eens dat het ondoenlijk is om deze Nederlanders te verplichten op korte termijn, soms honderden kilometers, te reizen naar hun ambassade, dan wel naar Nederland, alleen om een DigiD aan te vragen?

Antwoord 2

Ik realiseer mij dat dit voor een deel van de Nederlanders die in het buitenland wonen en een DigiD willen of moeten hebben tot ongemak kan leiden en dat zij dit als een probleem kunnen ervaren. Overigens kunnen de Nederlanders in het buitenland die AOW ontvangen online een DigiD aanvragen en de activeringscode toegestuurd krijgen, omdat daar een aparte regeling voor geldt. Tot eind 2015 zijn al 13.000 DigiD activeringscodes uitgegeven via de verschillende balies. Daarnaast zijn alternatieven in ontwikkeling, zoals de mogelijkheid om een inlogmiddel van de bank te gebruiken (zie het antwoord op vraag¹).

Het uitgifteproces van DigiD is aan voorwaarden gebonden om de betrouwbaarheid van DigiD hoog te houden. In Nederland kan de betrouwbaarheid bij uitgifte worden verkregen door de brief met activeringscode naar het adres te sturen waarmee een burger in de basisregistratie personen (BRP) geregistreerd is. Hiermee wordt de identiteit van de aanvrager gecontroleerd. De adressen van Nederlanders in het buitenland zijn opgenomen in het niet-ingezetendeel van de BRP, de RNI. Hoewel er veel aan wordt gedaan deze adresregistratie optimaal te houden, is dat bij adressen in het buitenland moeilijker gebleken.

Om Nederlanders in het buitenland toch de mogelijkheid te bieden een DigiD te verkrijgen heb ik balies laten openen bij (grens)gemeenten in Nederland en bij ambassades in het buitenland. Bovendien is hiertoe in 2013 een balie van de gemeente Haarlemmermeer op Schiphol ingericht, waar Nederlanders die in het buitenland wonen ook in het weekend en in de avonden terecht kunnen².

Door bij de balies een face-to-face controle uit te voeren kan toch op een betrouwbare wijze DigiD's worden uitgegeven.

Vraag 3

Bent u het er mee eens dat het ook niet strookt met de ambitie van een digitale overheid om een aanvraag voor een digitale code enkel en alleen in persoon te kunnen verkrijgen?

Antwoord 3

Ik wil het betrouwbaarheidsniveau van DigiD niet ondergeschikt maken aan het makkelijker maken van autorisatie voor de Nederlanders in het buitenland die een DigiD wensen of nodig hebben. Niettemin erken ik het probleem. Daarom laat ik momenteel onderzoeken of en in hoeverre het mogelijk is om met behoud van het noodzakelijke betrouwbaarheidsniveau een eenvoudiger en minder bezwarende uitgifteprocedure te faciliteren. Los daarvan merk ik op dat vanaf 2018 op grond van de eIDAS verordening ingezetenen van een andere lidstaat met een daar uitgegeven middel zullen kunnen inloggen bij een publieke dienst in Nederland. Dit zal naar verwachting de keuzevrijheid aanzienlijk vergroten.

Vraag 4

Bent u bereid om op korte termijn een oplossing voor dit ongemak voor Nederlanders in het buitenland te zoeken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Zoals u ook uit mijn antwoord op vraag 3 kunt afleiden, heb ik het onderzoek naar een eenvoudiger en minder bezwarende uitgifteprocedure reeds in gang gezet.

Vraag 5

Kunt u tevens aangeven of u ook voor andere landen dan Spanje voornemens bent de Nederlandse ambassade naar de regio's met een hoge concentratie Nederlanders te laten afreizen, zodat Nederlanders daar een nieuw paspoort of identiteitskaart kunnen aanvragen, zoals u in uw brief laat weten?³ Zo nee, waarom niet?

¹ Brief regering, documentnummer: 2016D09219

² Dagelijks geopend, op weekdays van 7.00 – 22.00 uur en in het weekend van 9.00 – 16.15 uur. In rustige periodes kunnen de openingstijden beperkter zijn.

³ Brief regering, documentnummer: 2016D09219

Antwoord 5

Vanzelfsprekend wordt dit conform de wet- en regelgeving voor individuele gevallen gedaan als iemand om zwaarwegende redenen niet in staat is om fysiek bij een ambassade of consulaat een aanvraag in te dienen. De daarvoor benodigde mobiele apparatuur wordt ook door de posten in andere landen ingezet. Dit kan echter niet bij iedere Nederlandse vertegenwoordiging op grote schaal gedaan worden, want dat vraagt om personele capaciteit en budget (zie ook het verslag van het Algemeen Overleg met de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 12 november 2014 (Kamerstukken II 2014/15 32 734, nr. 27). Vaak wordt de inzet van de mobiele apparatuur gecombineerd met andere reizen van medewerkers in een regio.